

КАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ОДДЕЛ МИНИСТРЛІГІ
АКМОЛА ОБЛАСЫНЫН
ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТИ
ЕҢГІЗІЛГЕН ӨЗГЕРТУЛЕР
МЕХ ТОЛЫҚТЫРУЛАРДИН
ТІРКЕҮІ ЖУРГІЗІЛДАЛ
2025 ж. 28 - айдан
02 07 4000 9126
(Бизнес-сайностандыру номір)

КАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ
АКМОЛА ОБЛАСЫНЫН
ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТИ
ЗАКДЫ ТУЛҒАНЫҢ МЕМЛЕКЕТТИК
КАЙТА ТІРКЕҮІ ЖУРГІЗІЛДАЛ
2025 ж. 12 - айдан
02 07 4000 9126
(Бизнес-сайностандыру номір)
Акташты тұрған күн 23.07.2025

«Арна» Көкшетау жоғары колледж» мекемесінің ЖАРҒЫСЫ

«Арна» Кекшетау жоғары колледж мекемесінің ЖАРҒЫСЫ

1. Мекеменің атауы: «Арна» Кекшетау жоғары колледж мекемесі

1.1. Занды тұлғаның атауы: «Арна» Кекшетау жоғары колледж мекемесі (ары қарай Колледж) коммерциялық емес жекеменшік мекеме болып табылады. Өз қызметін Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы белімі), Қазақстан Республикасы «Білім туралы» Занына сүйене отырып жүргізеді. Колледждің мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Ақмола облысы, 020000 Кекшетау қаласы, Абай көшесі, 139.

2. Колледж құрылтайшылары – жеке тұлғалардың тізімі

2.1. Жоғары колледж құрылтайшылары болып табылады: Елюбаев Сагинтай Зекенович Қазақстан Республикасының азаматы, жеке күәлігі №059803566, ҚР ПМ 28.01.2025ж. берілген, ЖСН 510715301100. Мекен-жайы: 020000, Қазақстан Республикасы, Ақмола облысы Кекшетау қ-сы, Б.Момышұлы к-сі 19, 20 пәтер. Досанова Сая Сабировна Қазақстан Республикасының азаматшасы, жеке күәлігі №048094338, ҚР ПМ 22.06.2020ж. берілген, ЖСН 500822400119. Мекен-жайы: 020000, Қазақстан Республикасы, Ақмола облысы Кекшетау қ-сы, Б.Момышұлы к-сі 19, 20 пәтер.

3. Колледждің ұйымдастырушылық – құқықтық құрамы

3.1. Ұйымдастырушылық – құқықтық түрі: мекеме.

Колледж – кәсіптік және техникалық, орта білімнен кейінгі білім беру бағдарламаларын және кәсіби білім бағдарламаларын жүзеге асыратын оку орны.

3.2. Колледж білім беруді ұйымдастырудың келесідей типтері мен түрлерінен тұрады:

- кадрлардың біліктілігін арттыру, қайта оқыту және қайта даиралу оку орны, сонымен қатар халықаралық курстар (мамандырылған оку орталығы).

4. Колледждің қызметінің мақсаты

- қасібіліктің жоғары деңгейіне жету;

6.3. Колледждегі оку процесі әртүрлі білім беру бағдарламаларына негізделген, атап айтқанда:

- жалпы білім беру (негізгі және қосымша);

- қасіби (негізгі және қосымша).

6.4. Жалпы білім беретін оку бағдарламалары жеке тұлғаның жалпы мәдениетін дамыту, қогам өміріне бейімделу мәселелерін шешуге, қасіпті немесе мамандықты игерудің саналы таңдауына негіз жасауға бағытталған.

6.5. Қасіби бағдарламалар қасіптер мен біліктіліктерді дайындауға сәйкес, студенттердің қасіптік және жалпы білім деңгейін дәйекті түрде арттыруға бағытталған.

6.6. Негізгі жалпы білім беретін оку бағдарламалары және негізгі қасіптік бағдарламалар тиісті мемлекеттік жалпыға міндettі білім беру стандарттары негізінде әзірленеді.

7. Колледже қабылдау тәртібі

7.1. Азаматтарды колледже қабылдау кезінде колледж қызметкерлері оларды және (немесе) олардың ата-аналарын немесе өзге де занды өкілдерін колледждің жарғысымен, білім беру қызметін жүзеге асыруға лицензиямен және окуга қабылдау тәртібі мен оку процесін ұйымдастыруды реттейтін басқа да құжаттармен таныстыруға міндettі.

7.2. Колледже техникалық, қасіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарына қабылдау «Білім туралы» Занға сәйкес ТЖКБ білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында окуга қабылдаудың үлгілік қағидаларына сәйкес белгіленеді.

8. Оку үрдісін ұйымдастыру

8.1. Оқытудың жаңа технологияларын сынақтан өткізу және жаңа білім мазмұнын енгізу үшін эксперименттік білім беру бағдарламалары әзірленеді.

8.2. Колледждің оку процесі білім берудің мемлекеттік білім беру стандарты негізінде әзірленген оку жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.

8.3. Техникалық және қасіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын менгеру бітірушілерді міндettі қорытынды мемлекеттік аттестаттаудан өткізумен аяқталады.

8.4. Колледж студенттерді аралық аттестаттау нысандарын, тәртібін және кезеңділігін таңдауда дербес болып табылады.

8.5. Тәртіп студенттер мен оқытушылардың адамдық қадір-қасиетін өзара құрметтеу негізінде сакталады. Тыңдаушыларға (студенттерге) физикалық, моральдық және психикалық күш көрсету әдістерін қолдануға жол берілмейді.

- кәсібіліктің жоғары деңгейіне жету;

6.3. Колледжде оку процесі әртүрлі білім беру бағдарламаларына негізделген, атап айтқанда:

- жалпы білім беру (негізгі және қосымша);

- кәсіби (негізгі және қосымша).

6.4. Жалпы білім беретін оку бағдарламалары жеке тұлғаның жалпы мәдениетін дамыту, қогам өміріне бейімделу мәселелерін шешуге, кәсіпті немесе мамандыкты игерудің саналы таңдауына негіз жасауға бағытталған.

6.5. Кәсіби бағдарламалар кәсіптер мен біліктіліктерді дайындауға сәйкес, студенттердің кәсіптік және жалпы білім деңгейін дәйекті түрде арттыруға бағытталған.

6.6. Негізгі жалпы білім беретін оку бағдарламалары және негізгі кәсіптік бағдарламалар тиісті мемлекеттік жалпыға міндettі білім беру стандарттары негізінде әзірленеді.

7. Колледже қабылдау тәртібі

7.1. Азаматтарды колледже қабылдау кезінде колледж қызметкерлері оларды және (немесе) олардың ата-аналарын немесе өзге де занды өкілдерін колледждің жарғысымен, білім беру қызметін жүзеге асыруға лицензиямен және окуга қабылдау тәртібі мен оку процесін ұйымдастыруды реттейтін басқа да құжаттармен таныстыруға міндettі.

7.2. Колледже техникалық, кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарына қабылдау «Білім туралы» Занға сәйкес ТЖКБ білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында окуға қабылдаудың үлгілік қагидаларына сәйкес белгіленеді.

8. Оку үрдісін ұйымдастыру

8.1. Оқытудың жаңа технологияларын сынақтан өткізу және жаңа білім мазмұнын енгізу үшін эксперименттік білім беру бағдарламалары әзірленеді.

8.2. Колледждің оку процесі білім берудің мемлекеттік білім беру стандарты негізінде әзірленген оку жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.

8.3. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын менгеру бітірушілерді міндettі қорытынды мемлекеттік атtestаттаудан өткізумен аяқтады.

8.4. Колледж студенттерді аралық атtestаттау нысандарын, тәртібін және кезеңділігін таңдауда дербес болып табылады.

8.5. Тәртіп студенттер мен оқытушылардың адамдық қадір-қасиетін өзара құрметтеу негізінде сақталады. Тындаушыларға (студенттерге) физикалық, моральдық және психикалық күш көрсету әдістерін қолдануға жол берілмейді.

8.6. Кәмелетке толмаған окушылардың ата-аналары мен басқа да занды өкілдеріне оку процесінің барысы мен мазмұнымен, сондай-ақ білім алушылардың үлгерімін бағалаумен танысу мүмкіндігі қамтамасыз етілуге тиіс.

8.7. Колледже оку келесі нысандарда жүзеге асырылады: күндізгі, кешкі, сырттай (сырттай, кешкі оку нысанында менгеру қарастырылмаган мамандықтардың жекелеген біліктіліктерін қоспағанда).

8.8. Колледже оку мемлекеттік тілде және Қазақстан Республикасының заннамасымен бекітілген этносаралық қатынас тілінде жүргізіледі.

8.9. Колледждегі білім беру бағдарламалары білім беру бағдарламаларының құрамдас бөлігі болып табылады және студенттердің отансүйгіштік, азаматтық, интернационализм, жоғары адамгершілік қасиеттерін қалыптастыруға, сонымен катар жан-жақты қызығушылықтары мен қабілеттерін дамытуға бағытталған.

8.10. Колледже нәсілдік, ұлттық, діни, әлеуметтік ымырасыздықты насиҳаттауга, милитаристік және халықаралық құқық пен гуманизмнің жалпыға танылған қагидаттарына қайши келетін басқа да идеяларды таратуға тыым салынады.

8.11. Колледже әскерге шакырылуға дейінгі және әскерге шакыру жасындағы жастардың алғашқы әскери даярлығы негізгі жалпы білім беру негізінде жүзеге асырылады. Тағылымдамашылардың (студенттердің) әскери даярлығы Қазақстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен жүргізіледі.

8.12. Студенттердің (студенттердің) кәсіптік практикасы мамандар мен жұмысшыларды даярлаудың бір бөлігі болып табылады, тәжірибе базасы болып табылатын тиісті ұйымдарда жүзеге асырылады және колледже алған білімдерін бекітуге, практикалық дағдыларды менгеруге және озық тәжірибелі менгеруге бағытталған.

8.13. Тәжірибелік сабактардың түрлері, мерзімі және мазмұны колледждің оку жоспарлары мен бағдарламаларымен белгіленеді.

8.14. Кәсіптік практиканы өткізу үшін колледж келісім-шарт негізінде практика базасы ретінде ұйымдарды айқынрайды, олармен тәжірибеден өтудің бағдарламалары мен күнтізбелік кестелерін келіседі. Келісімдер колледждің, тәжірибе базасы болып табылатын ұйымдардың және студенттердің міндеттерін анықтайды.

8.15. Кәсіптік практиканың шығындарын колледж және практика базасы болып табылатын ұйымдар қамтамасыз етеді. Бұл шығыстардың сомалары жасалған шарттарда айқындалады.

8.16. Практиканы дайындау және өткізу жауапкершілігі колледж басшысына және тәжірибе базасының басшысына жүктеледі.

8.17. Колледжегі оқу процесі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, Үлгілік ережеге және Ішкі тәртіп ережелеріне сәйкес жүргізіледі.

8.18. Колледже оқу сабактарының келесі негізгі түрлері белгіленеді: дәріс, теориялық және практикалық сабактар, семинар, практика, зертханалық жұмыстар, бакылау жұмыстары, курстық және дипломдық жұмыстар.

8.19. Арнайы пәндер бойынша практикалық сабактарды өткізу үшін: қазақ тілі, шет тілі, информатика және компьютерлік технология, дene шынықтыру, оқу тобы кемінде 12 адамнан тұратын екі кіші топқа бөлінеді.

8.20. Семестрдің соңында студенттерді (студенттерді) аралық аттестаттау тест, сынақ, емтихан, тестілеу түрінде өткізіледі. Тындалушылардың (студенттердің) білімі, іскерлігі мен дағдысы «өте жақсы», «жақсы», «қанагаттанарлық», «қанагаттанарлықсыз», «өткен» деген бағалармен анықталады. Зертханалық жұмыстар, практикалық сабактар және диплом алдындағы жұмыстарға «жіберілген» немесе «өтпеген» деген баға қойылады.

8.21. Оқыту нәтижелері бойынша мемлекеттік аттестаттау негізінде мемлекеттік құжат – колледж дипломы беріледі.

8.22. Оқу жоспарындағы пәндер бойынша аралық аттестациядан өтпеген студенттер (студенттер) келесі курсқа ауыстырылмайды, ал емтихан және төрт пән бойынша қосымша сессия кезінде аттестациядан өтпегендер колледжден шыгарылады.

8.23. Колледж мемлекеттік жалпы білім беру стандарттары шенберінде оқу ақысын қоса алғанда, білім беру қызметтері үшін ақы алуға күкілдік.

8.24. Колледж мен студенттің (студенттің), оның ата-анасының және басқа өкілдерінің арасындағы қарым-қатынас білім деңгейін, оқу ұзақтығын, оқу ақысының мөлшерін және басқа да шарттарды белгілейтін келісіммен реттеледі.

8.25. Колледждің профессорлық-оқытушылық құрамының біліктілігін арттыру аттестаттау кестесі негізінде (бес жылда бір реттен кем емес) жүзеге асырылады.

8.26. Аттестаттаудың нысаны мен тәртібі Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің нұсқаулығымен айқындалады.

9. Білімді ағымдағы бақылау жүйесі, тындаушыларды (студенттерді) аралық аттестаттау, оларды жүзеге асыру нысандары мен тәртібі

9.1. Колледжегі білімді ағымдағы бақылау жүйесі әр кафедрада дербес түрде құрылған.

9.2. Колледж үшін оқу жылы 1 қыркүйекте басталып, мамандықтың оқу процесінің кестесіне сәйкес аяқталады.

9.3. Күндізгі оку нысанында (тәжірибеден басқа) барлық сабак түрлері үшін ұзактығы 90 минут, кешкі және сырттай оку нысандары үшін 40 минут ұзактығы белгіленеді.

Студенттердің оку жүктемесі мемлекеттік стандартқа сәйкес оку жоснарымен анықталады.

Тыңдалушылардың (студенттердің) білімі, іскерлігі мен дағдысы «өте жақсы», «жақсы», «қанагаттанарлық», «қанагаттанарлықсыз» деген бағалармен анықталады.

Жүргізілген мониторинг нәтижелері бойынша «өте жақсы» деген баға берілуі мүмкін. Ағымдағы бакылау немесе қорытынды әнгімелесу нәтижелері бойынша сапалы бағалар қойылады: «өтті», «өтпеген».

Ағымдағы оку жылының оку жоспарындағы пәндер бойынша, оның ішінде оку-тәжірибелік сабактары бойынша аттестациядан өтпеген студенттер (студенттер) келесі курсқа ауыстырылмайды және оқудан шығарылады.

Қорытынды мемлекеттік аттестаттауға оку жоспарының барлық талаптарын орындаған білім алушылар жіберіледі, оның қорытындысы бойынша бітірушіге тиісті біліктілік беру туралы мәселе шешіледі және мемлекеттік үлгідегі орта кәсіптік білім туралы диплом беріледі.

Оқытылатын пәндер тізімі дипломға қосымшада келтірілген.

Маманың біліктілігі қызметтің кәсіби саласын көрсететін қажетті спецификация дәрежесімен дипломда көрсетіледі.

Оку жоспарындағы барлық оку пәндерінің кемінде 75%-ы бойынша емтихандарды «өте жақсы» бағамен, ал қалған пәндер бойынша «жақсы» бағамен тапсырып, қорытынды мемлекеттік аттестацияны «өте жақсы» бағага тапсырған білім алушыларға үздік аттестатпен арнайы диплом беріледі.

10. Студенттердің құқықтары мен міндеттері

10.1. Студенттің құқығы бар:

- мемлекеттік білім беру стандарттары шенберінде сапалы оқыту мен білім алу және қосымша, оның ішінде білім беру қызметтерін алу үшін;
- жеке қадір-қасиетін құрметтеу, физикалық және психологиялық зорлық-зомбылықтың барлық түрлерінен, жеке басын қорлаудан қорғау;
- шыгармашылық қабілеттерінің бен қызығушылықтарының дамыту;
- басқару және озін-өзі басқару органдарына сайлау, қабылдау және сайлану, колледж қызметінің маңызды мәселелерін шешуге қатысу.

10.2. Студент міндетті:

- колледждің ішкі тәртібін сақтауға, осы Жарғы мен колледж ережесінің шарттарын сақтауға;
- қауіпсіздік, санитарлық және гигиеналық ережелерді сақтауға;

- теориялық білімді, практикалық дағдыларды менгеруге, оку жоспарлары мен оку бағдарламаларында көзделген сабактардың барлық түрлерін белгіленген мерзімде аяқтауға;
- ұлттық, рухани-адамгершілік құндылықтарды құрметтеуге;
- колледждің мұддесі мен намысын қорғауға (іс-шараларға, жарыстарға, жарыстарға, дебаттарға және т.б. қатысу кезінде);
- колледж мұлкіне ұқыпты қарау;
- оқытушыларға, курсастарына және басқа колледж қызметкерлеріне құрметпен қарау.

10.3. Колледждің қызметтік міндеттері мен ішкі тәртібін бұзғаны үшін студенттерге (студенттерге) оқудан шығаруды қоса алғанда, тәртіптік жазалар колданылуы мүмкін.

Студент (студент) колледжен шығарылуы мүмкін:

- өз отініші бойынша;
- медициналық-консультациялық комиссия (ВКК/МКК) қорытындысы негізінде денсаулық жағдайы бойынша;
- басқа оку орнына ауысуына байланысты;
- академиялық ұлгермеушілік үшін;
- колледжben байланысын үзгендік, сабакқа қатыспағаны, оку ақысын төлемегені үшін.

11. Ақылы білім беру қызметтерінң көрсету тізбесі мен тәртібі

11.1. Колледж тиісті білім беру бағдарламалары мен мемлекеттік білім беру стандарттарынан тыс ақылы қосымша білім беру қызметтерін (қосымша бағдарламалар бойынша оқыту, арнайы курстар мен пәндер циклдерін оқыту, пәндерді терендептіп оқыту және т.б.) көрсетеді.

Қосымша білім беру қызметтерін көрсету тәртібін тиісті құрылымдық бөлімшелердің ұсынымдары негізінде колледж басшылығы айқындайды:

Колледж келісім-шарт негізінде белгіленген бағалар мен тарифтер бойынша бағдарламада және оку жоспарында көзделмеген қосымша ақылы білім беру қызметтеріне халықтың қажеттіліктерін қанагаттандыра алады.

Бұл қызмет кәсіпкерлік болып табылмайды, қосымша білім беру қызметтерінен түскен кірістер колледждің материалдық-техникалық базасын дамытуға қайта инвестицияланады. Кейбір жағдайларда қайырымдылық мақсатында колледждер қосымша ақылы қызметтерді тегін немесе жеңілдетілген шарттармен корсетеді. Колледж қосымша ақылы қызмет ретінде оку, оку, оку, гылыми-көпшілік әдебиеттерді басып шығаруды, шығаруды және сатуды, сондай-ақ ақпаратты сактау мен жеткізудің соңғы құралдарын пайдалана отырып, ақпараттық қызмет көрсетуді қарастырады.

12.4. Ата-аналар (оларды алмастыратын тұлғалар) міндетті:

- олардың құқықтары мен міндеттеріне қатысты колледж Жарғысын сактауға;
- оқушылардың білім алуына қажетті жағдай жасау;
- студенттің (студенттің) жеке қадір-қасиетін және жеке құқықтарын, оның ішінде өз пікірін және кез келген мәселе бойынша тәуелсіз шешім қабылдау құқығын құрметтеуге;
- оқушылардың бойында жоғары адамгершілік қасиеттер мен мұраттарды тәрбислеу;
- мұғалімдерге, курсастарына, басқа оқушылардың ата-аналарына сыпайы, дұрыс және әдепті карау;
- ата-аналар жиналысына қатысу;
- колледждің дәстүрлері мен беделін толық қолдау;
- студенттің (студенттің) денсаулығына қамкорлық жасау, оның жұқпалы аурулары туралы колледже хабарлау;
- оқу акысын уақытылы төлеу;
- студенттің (студенттің) келмеу себептерін колледж басшылығына дереу хабарлау;
- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес өз балаңыз үшін талаптарды орындау және жауапкершілікте болу.

13. Колледжге бекітілген мұлікті пайдалану тәртібі

13.1. Колледж Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаган жылжымалы және жылжымайтын мұліктің барлық түріндегі гимараттар мен құрылыштарды меншік құқығына иеленуге құқылы.

13.2. Колледж оған бекітілген құрылтайшылардың мүлкін пайдаланған жағдайда, бұл әрекеттер колледж қызметі кезеңінде жекелеген шарттармен реттеледі.

14. Колледждің өз қызметі барысында сатып алынған мүлкін қалыптастыру тәртібі

14.1. Колледж құрылтайшылар берген мұлікті (гимараттар, құрылыштар, жабдықтар, мүкеммал және т.б.), оның ішінде кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру, сатып алу және пайдалану құқығынсыз жалға беру үшін, егер бұл оның негізгі қызметіне зиян келтірмесе, дербес пайдаланады. Колледж өзіне бекітілген гимараттарды, уақытша пайдаланылмайтын, өндірістік, қоймалық және басқа үй-жайларды, сондай-ақ уақытша пайдаланылмайтын жабдықтар мен көліктерді басқа кәсіпорындарға, үйымдар мен мекемелерге жалға бере алады.

12.4. Ата-аналар (оларды алмастыратын тұлғалар) міндетті:

- олардың құқықтары мен міндеттеріне қатысты колледж Жарғысын сақтауға;
- окушылардың білім алуына қажетті жағдай жасау;
- студенттің (студенттің) жеке қадір-қасиетін және жеке құқықтарын, оның ішінде өз пікірін және кез келген мәселе бойынша тәуелсіз шешім қабылдау құқығын құрметтеуге;
- окушылардың бойында жогары адамгершілік қасиеттер мен мұраттарды тәрбислеу;
- мұғалімдерге, курсастарына, басқа окушылардың ата-аналарына сыпайы, дүрыс және әдепті қарау;
- ата-аналар жиналышына қатысу;
- колледждің дәстүрлері мен беделін толық қолдау;
- студенттің (студенттің) денсаулығына қамқорлық жасау, оның жүқпалы аурулары туралы колледжге хабарлау;
- оку акысын уақытылы төлеу;
- студенттің (студенттің) келмеу себептерін колледж басшылығына дереу хабарлау;
- Казакстан Республикасының қолданыстағы заннамасына сәйкес өз балаңыз үшін талаптарды орындау және жауапкершілікте болу.

13. Колледжге бекітілген мұлікті пайдалану тәртібі

13.1. Колледж Казакстан Республикасының заннамасында тыйым салынбаган жылжымалы және жылжымайтын мұліктің барлық түріндегі гимараттар мен құрылыштарды меншік құқығына иеленуге құқылы.

13.2. Колледж оған бекітілген құрылтайшылардың мүлкін пайдаланған жағдайда, бұл әрекеттер колледж қызметі кезеңінде жекелеген шарттармен реттеледі.

14. Колледждің өз қызметі барысында сатып алынған мүлкін қалыптастыру тәртібі

14.1. Колледж құрылтайшылар берген мұлікті (гимараттар, құрылыштар, жабдықтар, мүкеммал және т.б.), оның ішінде кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру, сатып алу және пайдалану құқығынсыз жалға беру үшін, егер бұл оның негізгі қызметіне зиян келтірмесе, дербес пайдаланады. Колледж өзіне бекітілген гимараттарды, уақытша пайдаланылмайтын, өндірістік, қоймалық және басқа үй-жайларды, сондай-ақ уақытша пайдаланылмайтын жабдықтар мен көліктерді басқа кәсіпорындарға, үйымдар мен мекемелерге жалға бере алады.

14.2. Колледж өз қызметінің нәтижесі болып табылатын зияткерлік және шығармашылық еңбек өніміне жеке және заңды тұлғалардың жеке тұлға түріндегі сыйга немесе өситет бойынша берген ақшага, мүлікке және басқа да мүлік объектілеріне, сондай-ақ өз қызметінен түскен кірістерге және осы кірістерге сатып алған мүлікке меншік құқығына ие.

14.3. Колледждің мүлкі колледждің құрылтайшысына тиесілі.

15.Меншіктің қалыптасу көздері. Білім беру үйымдарының қызметін материалдық-техникалық қамтамасыз ету.

15.1. Колледждің мүлкін қалыптастыру және оның қызметін қаржыландыру көздері:

- құрылтайшыдан түсетін түсімдер;
- ерікті мүліктік журналар мен қайырымдылықтар;
- заңнамада белгіленген жағдайларда тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді өткізуден түсетін түсімдер (кіріс);
- дивидендтер (акциялар, облигациялар, басқа да бағалы қағаздар және журналар (депозиттер) бойынша алған табыс, сыйакы (мүдде);
- мамандарды даярлау және қайта даярлау үшін алған қаражаттар;
- шарттық және мемлекеттік бюджеттік гылыми-зерттеу жұмыстарын орындау үшін алған қаражат;
- шаруашылық жүргізуі бөлімшелердің пайдасынан алған қаражат;
- гылыми-техникалық және әлеуметтік дамуды қолдау қорларынан алған қаражаттар;
- халықка ақылы қызмет көрсету, әлеуметтік-шығармашылық тапсырыстарды орындау, сондай-ақ онімді өткізуден түскен түсімдер бойынша шаруашылық жүргізу есебінен жиналған қаражат;
- банктік несиeler және басқа несиeler;
- заңды және жеке тұлғалардың, оның ішінде шетелдік және басқа көздерден түсетін мақсатты жарналар.

16. Кәсіпкерлік қызмет

16.1. Колледж өзінің жарғылық мақсаттарына сәйкес келетін жағдайда ғана кәсіпкерлік қызметпен айналыса алады.

17.Басқару органдарының құрылымы, құрылу тәртібі және құзыреті

17.1. Колледждің жоғарғы органдары – құрылтайшылардың жалпы жиналышы, колледждің атқарушы органдары – директор, бақылау органдары – ревизор.

17.2. Колледждің құрылтайшылардың жалпы жиналышы Қазақстан Республикасының заңнамасында, тиісті үлгідегі білім беру үйымдары туралы үлгі ережеде және колледж жарғысында белгіленген шекте оку процесін жүзеге

асыруда, кадрларды іріктеу мен орналастыруда, ғылыми, қаржылық, шаруашылық және езге де қызметте дербес болады.

17.3. Колледж құрылтайшыларының жалпы жиналышы басшыны, сондай-ақ колледж әкімшілігінің қызметкерлерін қызметке тағайындауды және қызметтөн босатады.

17.4. Колледж құрылтайшыларының жалпы жиналышының айрықша құзыретіне келесі мәселелер жатады:

- колледждің құрылтай құжаттарын қабылдау, өзгертулер мен толықтырулар енгізу;
- колледжді ерікті түрде қайта ұйымдастыру және тарату;
- колледждің басқару органдарының құзыретін, ұйымдық құрылымын, құру және өкілеттіктерін тоқтату тәртібін анықтау;
- аткарушы органдардың қаржылық есептілігін ұсыну тәртібі мен кезеңділігін, сондай-ақ бакылау органының тексерулер жүргізу тәртібін айқындау және олардың нәтижелерін бекіту;
- заң актілерінде белгіленген шектерде колледждің басқа занды тұлғаларды, сондай-ақ оның филиалдары мен өкілдіктерін құруға немесе қызметіне қатысуы туралы шешімдер қабылдау;
- банктік шоттарды ашу.
- оз қаржы ресурстары шегінде және республикалық нормативтік құқықтық актілерде белгіленген шектеулерді ескере отырып, колледж қызметкерлеріне еңбекақы молшерлемелерін және лауазымдық жалақыларын белгілеу;
- нормативтік талаптарға сәйкес колледждің материалдық-техникалық жабдықталуы, жабдықталуы және жабдықталуы;
- колледждің басқару құрылымын, штат кестесін, лауазымдық міндеттерін бөлуді бекіту;
- Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жарғылық қызметті жүзеге асыру үшін қаржылық және материалдық ресурстардың қосымша көздерін тарту;
- қоғамдық тамақтандыру және медициналық қызмет көрсету бөлімшелерінің жұмысына қажетті жағдайлар жасау, студенттер мен жұмысшылардың денсаулығын сақтау және ныгайту мақсатында олардың жұмысын бақылау;
- білім алушылардың (студенттердің) жекелеген санаттарына Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген қосымша жеңілдіктер мен материалдық камтамасыз ету түрлерін уақтылы беру;
- Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған және колледж жарғысында қарастырылған езге де қызметті жүзеге асыру.

Құрылтайшылардың жалпы жиналышы колледждің барлық құрылтайшыларының қатысуымен шешім қабылдауга құқылы.

Күрүлтайшылардың жалпы жиналысының шешімі, егер оған барлық күрүлтайшылар «бірауыздан» дауыс берсе, қабылданды деп есептеледі.

17.5. Колледж басшысы шектеусіз мерзімге сайланады.

Колледж басшысының құзыреттері:

- колледж қызметкерлерін қызметке тағайындауды және босатады;
- ішкі тәртіп ережелерін өзірлеу және бекіту;
- оку үрдісінің жұмыс оқу жоспарлары мен бағдарламаларын, құнтізбелік кестелерін өзірлеу және бекіту;
- оку процесін әдістемелік қамтамасыз етуді ұйымдастыру және жетілдіру;
- Күрүлтайшының атынан сенімхатсыз әрекет етеді және барлық органдарда оның мүддесін білдіреді;
- басқа операцияларды жасайды;
- колледждің барлық қызметкерлері үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;
- Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес, егер Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Жарғыда өзгеше көзделмесе, колледж қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және олармен еңбек шарттарын бұзады, оларға котермелеу шараларын колданады және айыппұлдар салады;
- өз орынбасарларының және колледждің басқа басшы қызметкерлерінің құзыретін белгілейді;
- жеке жауапкершілікте болады: шаруашылық қызметі мен колледж мүлкінің сақталуына; колледже сыйбайлас жемқорлыққа қары, өрт қауіпсіздігін ұйымдастыру;
- Қазақстан Республикасының заннамасында көзделген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

17.6. Аудитор күрүлтайшылардың жалпы жиналысының шешімімен шектеусіз мерзімге сайланады.

Аудитордың құзыреті:

- колледждің қаржылық-шаруашылық қызметіне мониторинг жүргізу.

18. Колледж күрүлтайшысының құқықтары мен міндеттері

18.1. Колледж күрүлтайшысы құқылы:

- бизнесі басқаруга қатысу;
- колледж қызметінің мәселелері бойынша өз құзыретіне сәйкес колледждің басқару органдарының қарауына ұсыныстар енгізу;
- колледж қызметі, оның мүлкінің жай-қүйі, кірістер мен залалдар көлемі туралы толық акпарат алуға;
- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатын колледждің мүдделерін қозғайтын қызмет туралы акпарат беруге;
- колледж балансындағы барлық мүлікке аудит жүргізу.

18.2. Күрүлтайшы міндетті:

- күрлтай құжаттарының ережелерін сактауға;
- колледждің қызметін жүзеге асыруға көмектесу;
- колледже зиян тигізетін кез келген әрекеттен аулақ болу.

18.3. Колледждің күрлтайшысы өзінің колледжге қатысуын басқа тұлғага сатуға немесе басқа жолмен беруге құқылы.

18.4. Колледждің күрлтайшысы оның міндеттемелері бойынша жауап береді және колледж қызметімен байланысты шығындар тәуекелін көтереді.

19. Колледж құрылымы, басқару органдарының күру тәртібі, олардың құзыреті және қызметін ұйымдастыру тәртібі

19.1. Колледж құрылымы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алға қойылған мақсаттар мен шешілетін міндеттерге байланысты құрылады.

Ғылыми зерттеулер жүргізу үшін ғылыми-зерттеу зертханалары ашылуы мүмкін.

19.2. Құрылымдық бөлімшелерді (филиалдар мен өкілдіктерді) құруды колледждің өзі жүзеге асырады. Колледждің біртұтас оку-ғылыми-мәдени-ондірістік кешен ретінде жұмыс істеуі құрылымдық бөлімшелердің студенттерді оқытуға және оку-тәрбие кешенін ұйымдастыруға міндетті түрде қатысуымен қамтамасыз етіледі.

19.3. Колледж құрамына колледждің құрылымдық бөлімшелері немесе занды тұлаға мәртебесі бар оку, ғылыми, өндірістік және басқа да бөлімдер кіреді.

19.4. Құрылымдық бөлімшелердің күру және тарату туралы шешімді колледж құрлтайшысы кабылдайды.

19.5. Колледжде оку үдерісін сапалы ұйымдастыруды қамтамасыз ету мақсатында орта кәсіптік білім беру саласында оку қызметін жүргізу құқығы бар өкілдіктер, дайындық курсары, оку-өндірістік шеберханалары, оку орындары мен мамандықтар топтары (бағыттары) бойынша бөлімдер құрылуы мүмкін.

20. Білім беру үйімінің қызметкерлерін штатпен қамту тәртібі, еңбекақы толеу шарттары, олардың құқықтары мен міндеттері

20.1. Колледж ұжымы ағымдағы және жоспарлы міндеттерге байланысты жасақталған.

20.2. Еңбек қатынастарының негізгі шарты қызметкермен еңбек шартын жасау болып табылады.

Еңбек шартында: колледждің құқықтары мен міндеттері, қызметкердің құқықтары мен міндеттері, еңбекақы толеу шарттары, оку жүктемесі карастырылған. Оқытушының оку жүктемесін оның біліктілігі мен атқаратын жұмысының ерекшелігіне қарай колледж дербес белгілейді. Колледжге қабылдау және окудан шыгару колледждің ішкі еңбек тәртібімен реттеледі. Колледждің профессорлық-оқытушылық құрамының құқықтары мен міндеттері еңбек

ережелеріне, шарттарына, Қазақстан Республикасының Еңбек
жетекшіліктерін сәйкестікте айқындалады.

21. Білім беру ұйымының ұйымдастыру және тарату тәртібі

1. Колледждің қызметін тоқтату оны тарату арқылы жүзеге асырылады.
2. Колледж қызметін тоқтатуга негіз болып колледж құрылтайшыларының жиналышының тиісті шешімі, сот шешімі және т.б.
3. Колледжді тарату және қайта ұйымдастыру кезінде жұмыстан босатылған кредиторлерге Қазақстан Республикасының заннамасына сәйкес олардың мөрі мен мүдделерінің сақталуына кепілдік беріледі.
Таратуды құрылтайшылардың жалпы жиналышы тағайындастырып тарату мүснігесі жүзеге асырады. Тарату комиссиясы қолда бар мүлікті бағалайды, кредиторлер мен кредиторларды аныктайды, олармен есеп айырысады, жәдің үшінші тұлғаларға берешегін төлеуге шаралар қолданады, тарату мүснігесін жасайды және колледж құрылтайшыларына бекітуге ұсынады.
4. Үйім таратылған кезде кредиторлардың талаптарын қанағаттандырганнан кейнінде олардың мүлік құрылтайшыларға беріледі.
5. Колледжді қайта ұйымдастыру колледждің қалған мүлкінің құқықтарынан қолданылады. Колледжтерін оның құқықтық мирасқорына беруге әкеп согады.

22. Білім беру ұйымының Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

1. Колледж жарғысына өзгертулер колледж құрылтайшыларының жалпы жиналышының шешімімен енгізіледі.
2. Колледж бір ай мерзімде занды тұлғаларды мемлекеттік тіркеуді жүзеге асырып органга өзгерістер мен толықтырулар енгізілгені туралы хабарлауға турады.

Аттайшы
Аттайшы

С.З. Елюбаев

С.С. Досанова